

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34400
Nom	Introducció a la sociologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau de Sociologia	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre
1931 - Programa Doble Titulació Sociologia-CC Polítiques Admó.Públ.	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau de Sociologia	1 - Sociologia	Formació Bàsica
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1931 - Programa Doble Titulació Sociologia-CC Polítiques Admó.Públ.	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PECOURT GRACIA, JUAN	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

Al semestre inicial del primer curs del Grau, aquesta assignatura -*Introducció a la Sociologia* (6 crèdits ECTS)- constitueix per als i les estudiants, una primerenca entrada en contacte amb la Sociologia com a disciplina, tant en el seu vessant teòric com pràctic. Conseqüentment, aquesta assignatura té un caràcter introductori i panoràmic alhora. Introductori ja que parteix de la singularitat de la Sociologia com a disciplina. És una assignatura amb un objectiu introductori perquè presenta els conceptes bàsics en els que es sustenten les principals línies d'anàlisi sociològica així com el seu sorgiment i primers representants. I és també panoràmica perquè aspira a presentar un mapa general de l'àrea de coneixement, els seus aspectes i qüestions cabdals els que amb posterioritat, en cursos posteriors, seran abordats de forma més profunda en diverses assignatures, tant bàsiques com obligatòries. Es tracta doncs d'iniciar als i les estudiants en una nova perspectiva en l'anàlisi dels fenòmens socials, una perspectiva específicament sociològica i científica. Per açò es proporcionaran una sèrie d'eines conceptuals que permetan a l'alumnat anar construint i ordenant el seu propi coneixement. Entre elles situar-li en l'origen de la sociologia, conèixer i aplicar uns conceptes bàsics, aproximar-se als marcs teòrics generals en Sociologia, les tècniques principals de recollida de dades i una sèrie de metaconceptes amb els quals anar articulant el coneixement al llarg dels seus estudis. (Encara que aquests continguts apareixen en el darrer tema, es veuran de forma transversal al llarg del curs).

L'assignatura *Introducció a la Sociologia* presenta la singularitat de la Sociologia com a ciència social i de la perspectiva sociològica com a perspectiva específica. Sorgida amb la societat moderna, es comentarà la conformació de la Sociologia i el sorgiment dels grans corrents de pensament sociològic; s'abordaran, igualment, alguns conceptes i categoritzacions bàsiques. Sobre aquesta base es farà un recorregut per alguns dels temes, aspectes i debats, que conformen el camp sociològic com la família i el gènere; el procés de socialització; l'educació; el sistema econòmic, l'organització productiva i les classes; l'Estat, la societat i els actors socials i la globalització en les societats contemporànies.

Cal assenyalar que l'assignatura s'imparteix en el mateix curs i quadrimestre que *Introducció a l'Antropologia social* i *Introducció a la Ciència Política*. Es considera aquest fet per a no repetir continguts, encara que s'abordaran qüestions de cultura i política però des d'una perspectiva sociològica.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Atès que aquesta assignatura s'imparteix en el primer semestre del primer curs del Grau de Sociologia, parteix dels coneixements previs sobre la realitat social dels estudis anteriors dels i les estudiants

COMPETÈNCIES

1310 - Grau de Sociologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.
- Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.
- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.
- Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.
- Analitzar la societat contemporània, la seua estructura i la seua dinàmica a partir dels conceptes i teories sociològiques.
- Desenvolupar i integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat social.
- Descriure i explicar les desigualtats socials a partir de les teories i els indicadors socials i detectar els processos emergents.
- Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .
- Conèixer les institucions de la societat del benestar que contribueixen a salvaguardar els drets socials.
- Comprendre la diversitat cultural de les societats.
- Identificar i mesurar factors de vulnerabilitat social.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Analitzar i reflexionar sobre la realitat social des d'una perspectiva sociològica i qüestionar les prenocions i del sentit comú no científic.
- Desenvolupar un panorama general de la Sociologia com a ciència social, tant pel que fa als conceptes i teories bàsiques, com respecte als grans camps que conformen la Sociologia.
- Utilitzar concreta i professionalment els conceptes, teories i metodologies, i usar les fonts d'informació sociològiques més importants.
- Observar sociològicament la realitat per dotar de contingut empíric als conceptes i coneixements teòrics impartits.
- Cercar, identificar i interpretar críticament informació referent a l'anàlisi dels fenòmens socials.
- Elaborar i presentar conclusions analítiques, utilitzant adequadament els termes propis de la disciplina.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Què és la sociologia?

- 1.1. Les definicions de sociologia i la perspectiva sociològica en la vida quotidiana
- 1.2. Problemes socials i perspectiva sociològica: els principals paradigmes teòrics en la sociologia

2. Societats, grups socials i canvi social

- 2.1 Els grups, les organitzacions i les institucions socials.
- 2.2 Estatus, rols, institucionalització, xarxes i rituals: de les professions al consum
- 2.3 Conceptes de desviació i delictes. Institucions totals

3. Socialització, identitat i cicle vital

- 3.1. Cultura i societat: la construcció social del individu
- 3.2. Socialització i sistema educatiu: processos, etapes i agències
- 3.3. Cicle vital i generacions, emocions i cos

4. Grups i eixos de estructuració social: economia, família, gènere i ètnia

- 4.1. Desigualtats econòmiques, exclusió social i eixos categorials de estratificació social
- 4.2. Estructura social i estructures familiars
- 4.3. Desigualtat de gènere, diferència ètnica, racisme i discriminació

5. Processos socials contemporanis

5.1. Secularització, fonamentalisme i el paper social de la religió

5.2. Innovacions tecnològiques, control social i canvi social

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Pel que fa a la metodologia docent, cada tema del programa es desenvoluparà en sessions teòriques i pràctiques, que combinaran les exposicions docents i el treball actiu de les i els estudiants.

Lliçó magistral participativa.

Treball cooperatiu.

Elaboració d'esquemes, mapes conceptuals i quadres sinòptics.

Recerca de dades documentals i estadístiques.

Sessions de discussió i anàlisi grupal a partir de materials com pel·lícules, documentals, exposicions, conferències, etc.

Lectura, síntesi, anàlisi i crítica de textos.

Realització d'exercicis.

Assistència i participació activa en tallers, seminaris i conferències.

AVALUACIÓ

Examen escrit, examen tipus test i / o examen oral.

Avaluació continuada de les activitats teoricopràctiques: resolució d'exercicis i problemes, estudis de cas, elaboració de panells-pòster, assajos i articles, presentacions orals, informes, projectes, treball de camp i instruments de registre, pràctiques de laboratori ...

Es valorarà la participació activa dels i les estudiants tant a les sessions presencials a l'aula, com en les tutories, i en les activitats complementàries, tallers i sessions de competències informacionals.

El resultat de l'avaluació procedirà tant de l'examen final com dels exercicis i activitats pràctiques que s'han de presentar. Es valorarà molt positivament la participació activa a classe i la discussió raonada sobre els continguts del programa al llarg del quadrimestre.

a) L'examen suposarà el 50%-70% de la qualificació final i pretén valorar el nivell de sistematització dels coneixements, tenint en compte la capacitat d'anàlisi i interpretació al voltant dels continguts treballats en l'assignatura.

b) El 30%-50% de la nota correspondrà a les activitats formatives pràctiques que es realitzaran al llarg del quadrimestre. Algunes d'aquestes activitats poden no ser recuperables fora de l'avaluació continua, es a dir, en els examens de les convocatòries oficials, per la pròpia naturalesa de les activitats. En aquest cas, s'especificarà en la activitat que no siga recuperable.

En el cas de què es programara la lectura d'un llibre de Sociologia, la qualificació anirà a la part pràctica. Si és el cas, aquesta activitat inclourà el debat i discussió pública de la lectura a la classe, la confecció d'un mapa-esquema conceptual i la resposta a una pregunta global sobre el llibre. (El debat i discussió sobre el llibre de lectura són activitats no recuperables).

Per aprovar l'assignatura s'ha d'obtenir, com a mínim, un 5, sumades ambdues parts (examen i pràctica). Per poder sumar les dues parts s'ha d'aprovar la part d'examen.

Els criteris generals per a l'avaluació de les activitats formatives i de l'examen seran: l'adequació dels exercicis, respostes, etc., Als objectius i preguntes plantejades; el grau de desenvolupament de les competències relacionades amb els objectius de l'assignatura; la coherència i claredat en l'exposició; la profunditat analítica i l'originalitat en les reflexions crítiques exposades; i l'apropiada presentació formal.

Ni la participació activa a l'aula ni l'assistència són obligatòries. No obstant això, podran ser considerades en l'avaluació sempre a favor de l'estudiant, però sense superar un valor del 5% de la nota final. En aquest percentatge s'inclou l'assistència a les activitats formatives complementàries.

Els i les estudiants que no obtinguin l'aprobat de l'assignatura en la primera convocatòria, podran presentar-se a la segona seguint també aquests criteris. Per a la segona convocatòria no serà necessari repetir els treballs pràctics ja realitzats al llarg del quadrimestre. Encara sí es poden entregar els no lliurats, que siguen recuperables.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- GARCIA FERRANDO, M. (coord.) (2010). Pensar nuestra sociedad globalizada: una invitación a la Sociología. Valencia, Tirant lo Blanch.
- GIDDENS, A. (2010). Sociología. Madrid, Alianza Editorial.
- MACIONIS, J.J.; PLUMMER, K. (2011). Sociología. Madrid, Prentice Hall.
- CARDÚS, S. I ALTRES (1999). La mirada del sociòleg: què és, què fa, que diu la Sociologia. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya. (Hi ha versió en castellà, any 2003)
- SCHAEFER, R. (2012). Sociología. (12ª ed.) Madrid: McGraw-Hill...

Complementàries

- BERGER, P.L. (2002). Invitació a la sociologia: una perspectiva humanística (ed. Original, 1963). Barcelona: Herder.
- BECK, U. y BECK-GERNSHEIM, E. (2003). La individualización. El individualismo institucionalizado y sus consecuencias sociales y políticas. Barcelona: Paidós.
- BECK-GERNSHEIM, E. (2003). La reinención de la familia. Barcelona: Paidós.
- BELTRÁN, E. y MAQUIERIRA, V. (eds.) (2001). Feminismos. Debates teóricos contemporáneos. Madrid: Alianza Editorial.
- COHEN, S. (1998). Visiones de control social: delitos, castigos y clasificaciones. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.
- COLECTIVO IOE (2006). Barómetro Social de España 1994-2006. Madrid: Traficantes de Sueños.
- DOMBOIS, R. (2002). ¿La pérdida de la época dorada? La terciarización y el trabajo en las sociedades postindustriales. Sociología del Trabajo, nº 46: 45-70.
- GARRIDO, L.; GONZÁLEZ, J.J. (2005). Mercado de trabajo, ocupación y clases sociales, en González, J.J. y Requena, M. (eds.), Tres décadas de cambio social en España. Madrid: Alianza Editorial.
- MARQUÉS, J. V. (1980). No és natural (per una sociologia de la vida quotidiana). València: Prometeo.
- MILLS, C. W. (1992). La imaginació sociològica. Barcelona: Herder.
- RIBAS, N. (2004). Una invitación a la sociología de las migraciones. Barcelona: Bellaterra.
- TEZANOS, J. (2005). La sociedad dividida. Estructuras de clase y desigualdades en las sociedades tecnológicas. Madrid: Biblioteca Nueva.
- SASSEN, S. (2007). Una sociología de la globalización. Madrid, Katz.
- THERBORN, G. (2015). La desigualdad mata. Madrid: Alianza.

- OLTRA, C. (2011). La sociedad al desnudo. Una nueva invitación a la sociología. Madrid: Editorial Círculo Rojo.
- OLTRA, C. (2014). Por qué eres menos popular que tus amigos y otras cuestiones sobre nuestra vida social. S/C: Amazon.
- TORRES, F. y GADEA, E. (coords.). (2015). Crisis, Inmigración, Sociedad. Madrid: Editorial Talasa.